

CAIETE DE ANTROPOLOGIE ISTORICĂ

Revistă semestrială publicată de Seminarul de Antropologie Istorică

Anul III, Nr. 1-2 (5-6)

Ianuarie-Decembrie 2004

Sumar

OAMENII ȘI MOARTEA ÎN SOCIETATEA ROMÂNEASCĂ*

Oamenii și moartea în societatea românească 7

STUDII

Toader Nicoară

Istoricul și moartea. Un itinerar 11

Nicolae Sabău

Monumentul funerar transilvan între Renașterea târzie și neoclasicism 25

Cristina Bogdan

Reprezentarea „Ireprezentabilului”. Chipurile Morții în iconografia românească (secolele XVIII-XIX) 75

Mária Lupescu Makó

Death and Remembrance in Late Medieval Sighișoara (Segesvár, Schässburg) 93

Ildikó Horn

Testamentele maghiare din Transilvania premodernă 107

Nicolae Mihai

Sensibilitatea față de moarte în testamentele din Oltenia premodernă și modernă (1700-1870) 119

Ligia Livadă-Cadeschi, Laurențiu Vlad

“Crimă și pedeapsă”. Aspecte juridice ale morții în Țara Românească (secolele XVII-XVIII) 143

Marius Rotar

La limită sau moartea care iese din schemă: sinuciderea în Transilvania în a doua jumătate a secolului al XIX-lea 159

Lucian Nastasă

Moartea și ritualurile celebrării funerare în mediul universitar românesc (1864-1968) 203

* S-au păstrat sistemele ortografic și de redactare specifice fiecărui autor.

Mihaela Grancea	
<i>Epitaful românesc ortodox din perioada regimului totalitar, sursă pentru investigarea atitudinilor referitoare la moarte</i>	227
Elena Bărbulescu	
<i>Mortul bun și alte povestiri despre cei care se întorc din lumea de dincolo</i>	245

MEDALION

Toader Nicoară	
<i>Portrete în oglinzi paralele – Philippe Ariès (1914-1984). Michel Vovelle (1933-)</i>	259

INTERVIU

Cristina Bogdan	
<i>Michel Vovelle, “Moartea este un subiect tabu...”</i>	277

ATELIERUL ISTORICULUI

Simona Nicoară	
<i>Moarte și Înviere. Jertfa christică și justificarea violenței în revoluții (1789-1848)</i>	287

DEZBATERI

Adela Toplean	
<i>Evul Mediu și reprezentarea morții</i>	319

MERIDIANE THANATOLOGICE

Gaspar Baquedano Lopez	
<i>Images of the Life and the Death of the Mayas of Yucatan, Mexico</i>	369
John D. Morgan	
<i>Death Education in Canada</i>	385

RECENZII

<i>FUNERARIA DACOROMANA. ARHEOLOGIA FUNERARĂ A DACIEI ROMANE</i> (coordonator: Mihai Bărbulescu), Ed. Presa Universitată Clujeană, Cluj-Napoca, 2003, 527 p. 120 (Florin Fodorean)	395
Cristina Dobre Bogdan, <i>IMAGO MORTIS în cultura română veche (secolele XVII-XIX)</i> , Cuvânt înainte de Dan Horia Mazilu, București, Editura Universității, 2002, 230 p. (Leonard Artur Horvath)	401
Louis-Vincent Thomas, <i>La Mort</i> , PUF, 2003, 127 p. (Mihai Teodor Nicoară)	403
Claude Lecouteux, <i>Vampiri și vampirism. Autopsia unui mit</i> , Ed. Saeculum I.O., București, 2002, 159 p. (Nicolae Mihai)	405
Matei Georgescu, <i>Ipostaze ale morții într-un timp al dorințelor</i> , Editura Paideia, București, 2003, 219 p. (Leonard Artur Horvath)	407
Gábor Klaniczay, <i>Holy Rulers and Blessed Princesses. Dynastic Cults in Medieval Central Europe</i> (translated by Éva Pálmai), Cambridge University Press, 2002, 490 + XVIII pagini; carte apărută inițial în limba maghiară, <i>Az uralkodók szentsége a középkorban Magyar dinasztikus szentkultuszok és európai modellek</i> , Balassi Kiadó, Budapest, 2000. (Alexandru Simon)	409
<i>Building Legitimacy: Political Discourses and Forms of Legitimacy in Medieval Societies</i> (edited by Isabel Alfonso, Hugh Kennedy and Julio Escalona), Brill, Leiden-Boston, 2004, (=The Medieval Mediterranean. Peoples, Economies and Cultures, 400-1500, volumul LIII), 359 + XXIII p. (Alexandru Simon)	411

<i>The Ottomans and the Balkans: A Discussion of Historiography</i> (edited by Fikret Adanir and Suraiya Faroqhi), Brill, Leiden-Boston-Köln, 2002 (= <i>The Ottoman Empire and Its Heritage</i> , volumul XXV), 445 p. (Alexandru Simon)	413
Ferdinand Seibt, <i>Die Begründung Europas. Ein Zwischenbericht über die letzten tausend Jahre</i> , S. Fischer, Frankfurt am Main, 2002, 416 p. (Alexandru Simon).....	415
<i>Ethnic and National Issues in Russian and East European History. Selected Papers from the Fifth World Congress of Central and East European Studies</i> , Warsaw, 1995 (edited by John Morrison), Mac Millan Press-St. Martin's Press, London-New York, 2000, 337 +XV p. (Alexandru Simon)	417
Antoine Roger, <i>Les fondements du nationalisme roumain (1791-1921)</i> , Droz, Genève, 2003, 286 p. (Alexandru Simon)	420
Alexandru Ofrim, <i>Cheia și Psaltirea. Imaginarul cărții în cultura tradițională românească</i> , Pitești, Editura Paralela '45, 364 p. (Nicolae Mihai).....	426
Toader Nicoară, <i>Sentimentul de insecuritate în societatea românească la începuturile timpurilor moderne (1600-1830)</i> , Accent & Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2002, 380 p. (Constantin Bărbulescu).....	429
Ligia Livadă-Cadeschi, Laurențiu Vlad, <i>Departamentul de Cremenalion. Din activitatea unei instanțe penale muntene (1794-1795)</i> , Ed. Nemira, București, 2002, 192 p. (Nicolae Mihai).....	431
Natalie Zemon Davies, <i>Ficțiunea în documentele de arhivă. Istorisirile din cererile de grațiere și povestitorii lor în Franța secolului al XVI-lea</i> , Ed. Nemira, București, 2003, 269 p. (Nicolae Mihai)	433
Constanța, Ghițulescu, <i>În șalvari și cu ișlic. Biserică, sexualitate, căsătorie și divorț în Țara Românească a secolului al XVIII-lea</i> , București, Humanitas, 2004, p. (Monica Mureșan)	436
Laure Adler, <i>Secrete de alcov. Istoria cuplului între 1830 și 1930</i> , Ed. Corint, București, 2003. (Monica Mureșan)	439
Alin Ciupală, <i>Femeia în societatea românească a secolului al XIX-lea</i> , București, Editura Meridiane, 2003, 173 p. (Ana Maria Roman-Negoi).....	442
Horn Ildikó, Báthory András (Andrei Bathory), ed. Új mandátum, Budapesta, 2002, 262 p. (Rüsz Fogarasi Enikő)	445
Massimo Montanari, <i>Foamea și abundența. O istorie alimentară a Europei</i> , Iași, Polirom, 2003, 208 p. (Nicoleta Andercou)	446
<i>Episcopul Ioan Vancea. Pastorale și circulare, 1865-1869</i> , ediție îngrijită de Nicolae Bocșan, Mirela Andrei, Ed. Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2003. (Ciprian Ghișa).....	448
<i>America and the Armenian Genocide of 1915</i> (edited by Jay White), Cambridge University Press, 2003, 317 p. (Alexandru Simon)	450
Eric Wolf, <i>Europa și populațiile fără istorie</i> , trad. de Radu Săndulescu, Editura Arc, Chișinău, 2001, 507 p. (Marin Iosif Balog).....	454
Simona Corlan-Ioan, <i>Inventarea Africii Negre</i> , Editura Dacia, Cluj-Napoca, 2001, 208 p. (Ioana Mihaela Bonda)	457
Gail Kligman, <i>Politica duplicității. Controlul reproducerii în România lui Ceaușescu</i> , București, Editura Humanitas, 2000, 366 p. (Virgiliu Țărău)	460
NOUȚĂȚI EDITORIALE	463
REZUMATE / RÉSUMÉS / ABSTRACTS	465